

SAKSFREMLEGG

Saksmappe nr: 2022/1189-105 Saksbehandler: Dagny Marie Bakke Offl. § 24 tredje ledd, første punktum

Til behandling i:

Saksnr	Utvalg	Møtedato
10/2026	Utvalg for miljø og plan	28.01.2026
4/2026	Kommunestyret	10.02.2026

Sluttbehandling av detaljregulering for ny hovedvannledning fra Kleivdammen til Gjellebekk – med konsekvensutredning

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Forslag til detaljregulering for ny hovedvannledning fra Kleivdammen til Gjellebekk – med konsekvensutredning datert 04.12.2025, med tilhørende bestemmelser, datert 08.01.2026 godkjennes i henhold til plan- og bygningsloven §12-12.

Utvalg for miljø og plans vedtak:

1. Forslag til detaljregulering for ny hovedvannledning fra Kleivdammen til Gjellebekk – med konsekvensutredning datert 04.12.2025, med tilhørende bestemmelser, datert 08.01.2026 godkjennes i henhold til plan- og bygningsloven §12-12.

Utvalg for miljø og plans behandling:

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble fremmet og enstemmig vedtatt.

Per-Olav Sørhus (V) fremmet følgende protokolltilførsel på vegne av V:

Venstre forutsetter at hensynet til hule eiker ivaretas med strengeste praksis i anleggsfasen. Før arbeid igangsettes i nærheten av eikene skal det foreligge en trevern-/marksikringsplan som minst viser kartlagt rotutbredelse og fysisk sikringszone (byggegjerde) som omfatter kroneprojeksjon og/eller kartlagt

rotsone (det som er størst), og som sikrer at det ikke foregår rigg, lagring, massedeponi eller kjøring som kan gi jordpakking i sikringssonen. Dersom det under arbeid avdekkes røtter av betydning, skal arbeidet stanses og metode/trasé justeres i samråd med arborist og kommunen. Kommunen skal motta kortfattet dokumentasjon fra arborist (før/under/etter) for tiltak nær eikene. Dokumentasjonen legges fram som en melding til utvalget når den foreligger.

Kommunestyrets vedtak:

1. Forslag til detaljregulering for ny hovedvannledning fra Kleivdammen til Gjellebekk – med konsekvensutredning datert 04.12.2025, med tilhørende bestemmelser, datert 08.01.2026 godkjennes i henhold til plan- og bygningsloven §12-12.

Kommunestyrets behandling:

Tove Hofstad (V) fremmet følgende protokolltilførsel:

Venstre forutsetter at hensynet til hule eiker ivaretas med strengeste praksis i anleggsfasen. Før arbeid igangsettes i nærheten av eikene skal det foreligge en trevern-/marksikringsplan som minst viser kartlagt rotutbredelse og fysisk sikringssone (byggegjerde) som omfatter kroneprojeksjon og/eller kartlagt rotsone (det som er størst), og som sikrer at det ikke foregår rigg, lagring, massedeponi eller kjøring som kan gi jordpakking i sikringssonen. Dersom det under arbeid avdekkes røtter av betydning, skal arbeidet stanses og metode/trasé justeres i samråd med arborist og kommunen. Kommunen skal motta kortfattet dokumentasjon fra arborist (før/under/etter) for tiltak nær eikene. Dokumentasjonen legges fram som en melding til utvalget når den foreligger.

Utvalg for miljø og plan sin innstilling ble fremmet og enstemmig vedtatt.

Sammendrag

Norconsult har på oppdrag fra Glitrevannverket utarbeidet forslag til detaljregulering av ny hovedvannledning fra Kleivdammen til Gjellebekk. Traseen er ca. 8 kilometer lang og vil berøre ca. 200 eiendommer, for det meste jordbruksarealer, men også boligbebyggelse og skogsområder vil bli berørt. Innenfor planområdet er det ca. 151 daa landbruksareal. Mesteparten av dette er fulldyrka og vil bli reetablert og kunne brukes som før, bortsett fra noen mindre områder som beslaglegges av anlegget. Totalt arealtap av fulldyrka mark som følge av tiltaket er beregnet til 102 m². Det vil ikke bli beslag av dyrkbar mark. Tallet omfatter arealtap i driftsfasen.

Ledningstraseen vil krysse flere bekker/elver og av disse er Lierelva den største. Verdifulle kulturminner vil også, i ulik grad, bli berørt. Det er gjennomført konsekvensutredning for temaene naturmangfold på land, vannmiljø og naturmangfold i vann, kulturminner og kulturmiljø og naturressurser/jordbruk. Konsekvensutredningene viser at tiltaket medfører inngripen i verdifullt naturmangfold og kulturmiljø, men har små konsekvenser for naturressurser. Statsforvalteren fremmet innsigelse til planforslaget på tre punkter knyttet til natur og naturmangfold og Buskerud fylkeskommune fremmet innsigelse knyttet til kulturminner. Disse er i etterkant løst og innsigelsene trukket, se vedlegg 17 og 18.

For den delen av planen som omhandler Tranby landskapsvernområde, kan det ikke tillates tiltak/inngrep før Klima- og Miljødepartementet har stadfestet/godkjent denne delen av planen. Her gjelder Forskrift om vern av Gjellebekkmyrene naturreservat og Tranby landskapsvernområde (fastsatt ved kgl.res. av 30. juni 1978).

Saksutredning

1. Bakgrunnen for at saken fremmes for behandling

Hensikten med reguleringsplanen er å legge til rette for etablering av ny hovedvannledning gjennom Lier kommune, fra Kleivdammen til Gjellebekk. Ledningen skal erstatte dagens vannledning og sørge for bedre vannforsyning i kommunen, samt øke muligheten til å forsyne sørlige deler av Asker kommune.

1.1 Sikkerhet

Vannforsyning er en kritisk samfunnsfunksjon, derfor er deler av planmaterialet unntatt offentlighet jfr. Offentlighetslova § 24, 3 ledd. Dette gjelder spesielt detaljerte skisser, tegninger og beskrivelser av anleggene. I forbindelse med offentlig ettersyn ble derfor noe av planmaterialet redigert bort før det ble lagt ut på kommunens nettsider. Det samme vil gjøres i forbindelse med kunngjøring av vedtak. Detaljert informasjon om tiltaket, etter vedtak av planen, vil være tilgjengelig for de som skal behandle tiltaket videre i forbindelse med tillatelser, kontroll og gjennomføring.

2. Beskrivelse av forslaget

Trasé for ny hovedvannledning er på ca. 8 km og krysser Lierdalen på tvers.

Planområdet på rundt 342 dekar som strekker seg fra Kleivdammen via Egge til Gjellebekk, er preget av jordbruksarealer, boligbebyggelse, og noen mindre skogsområder. Ledningstraseen vil krysse flere bekker/elver, av disse er Lierelva den største. På strekningen krysses flere fylkesveier og E18.

Det planlegges for nytt vannbehandlingsanlegg ved Kleivdammen og nødvendige tiltak på det kommunale vann- og avløpsnett. Tiltaket vil i større eller mindre grad berøre 201 eiendommer og 164 eiere. Glitrevannverket (byggherre) har allerede avtaler med de fleste grunneierne.

I anleggsperioden er det innenfor planområdet avsatt areal til midlertidige bygge- og anleggsområder. Anleggsperioden antas å vare i ca. 2,5 år. Etter at ledningstraseen er etablert skal alle terrengoverflater, veianlegg, etc. som berøres reetableres (i den grad det er mulig) til opprinnelig tilstand.

I driftsfasen vil tiltaket i liten grad vises på terrengoverflaten. Vannledningen vil etter etablering beskyttes av en sikringssone i plankartet med tilhørende bestemmelser.

2.1 Utforming av plankartet

Siden traseen er på ca. 8 kilometer strekker reguleringsplanen seg over et område med mange underliggende reguleringsplaner (ca. 28 stk.). De øvrige delene av traseen (planen) er avsatt til LNF- i kommuneplanen og domineres av landbruk og til dels skog (ca. 151 daa er landbruksareal).

Kommunen har valgt å ikke legge inn formål under hensynssonen i vertikalnivå 2. Da unngår man å måtte oppdatere denne planen hver gang det vedtas en endring på en av de 28 underliggende reguleringsplanene. Dette ville blitt en svært ressurskrevende og helt nødvendig jobb.

I kommunens planbase vil planen allikevel fremstå med hensynssoner over underliggende, gjeldende arealplaner med tilhørende arealformål.

Vi har derfor avtalt med forslagsstiller og konsulent at de ikke tar inn alle formålene i de underliggende planene. Dette på grunn av at tiltaket i denne planen for det meste vil ligge under bakken. Hovedintensjonen med planen er å sikre hensynssonen til ledningen, innenfor gjeldende reguleringsplaner.

3. Innkomne merknader

3.1 Førstegangsbehandling og høring/offentlig ettersyn

Planforslaget ble førstegangsbehandlet i Utvalget for miljø og plan 29.01.2025 og forslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 13 februar til 28 mars 2025. Høringen ble kunngjort i Drammens Tidende og Lierposten torsdag 13 februar 2025. (Utvidelse frist til 3 og 11 april).

3.2 Liste over merknader til offentlig ettersyn

1. Statsforvalteren Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus 02.04.2025.
2. Statens vegvesen 04.04.2025
3. NVE Norges vassdrags- og energidirektorat 24.03.2025
4. Buskerud fylkeskommune 11.04.2025
5. Mattilsynet 06.03.2025
6. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (auto tilbakemelding) 31.03.2025
7. Asker elveforum v/ Ingvild Tandberg 01.05.2025

8. Einar Kindberg og Rolf Bjerke 21.03.2025

9. Brit Engebakken 22.03.2025

3.3 Sammendrag av merknadene

Det kom inn totalt 9 merknader i forbindelse med offentlig ettersyn, hvorav to inneholder innsigelser. Merknadene handlet blant annet om spørsmål knyttet til naturmangfold, vannmiljø, sikring mot flom, kulturminner, mulig ledningsbrudd, tiltak mot fremmed arter og forhold knyttet til områdestabilitet. Merknadene er oppsummert og kommentert av forslagsstiller og kommunedirektøren i vedlegg 5. Alle merknadene er samlet i vedlegg 4.

Innsigelsesbehandling:

Statsforvalteren fremmet innsigelse til planforslaget på bakgrunn av at deler av planområdet ikke var kartlagt for naturtyper og at kunnskapsgrunnlaget derfor var mangelfullt. Det var ifølge Statsforvalteren grunn til å tro at det fantes miljøverdier av nasjonal eller vesentlig regional verdi som kunne bli negativt berørt av tiltaket. Planforslaget innebar også inngrep i naturtype med kalkrik alm-lind-hasselskog og rotsone til to hule eiker. Innsigelsene er i etterkant blitt løst og Statsforvalteren har i brev datert 16.10.2025 trukket innsigelsen.

Når det gjelder Tranby landskapsvernområde, har Statsforvalteren også innsigelse til denne delen av planen. Forskrift om vern av Gjellebekkmyrene naturreservat og Tranby landskapsvernområde (fastsatt ved kgl.res. av 30. juni 1978), gjelder for området.

§ V nr. 5 lyder: *Planer om nybygg, anlegg, herunder skogsveger og andre veganlegg eller innretninger kan ikke settes i verk uten godkjenning fra Miljøverndepartementet.*

Miljøverndepartementet eksisterer ikke lenger og det har vært behov for å klargjøre hvem som er godkjenningsmyndighet innenfor landskapsvernområdet. Statsforvalteren har fått avklart dette med Miljødirektoratet, som sier at godkjenningsmyndigheten nå er Klima- og miljøverndepartementet. Det sies videre at planen ikke kan gjennomføres før Klima- og miljødepartementet har godkjent den delene av planen hvor landskapsvernområdet inngår. Det er derfor lagt inn en rekkefølgebestemmelse som sikrer dette i punkt 6.1.:

«Før rammetillatelse kan gis for tiltak innenfor Tranby landskapsvernområde, skal planen innenfor dette området være stadfestet/godkjent av Klima- og miljøverndepartementet. Tranby landskapsvernområde ligger innenfor midlertidig bygge- og anleggsområde #M17 og omfattes av Forskrift om vern av Gjellebekkmyrene naturreservat og Tranby landskapsvernområde, Lier kommune, Buskerud, datert 30.06.1978».

Buskerud fylkeskommune fremmet innsigelse knyttet til kulturminner. Etter å ha imøtekommet fylkeskommunens krav- og forslag om rettelse av bestemmelsesområder og justeringer i reguleringsbestemmelser har Buskerud fylkeskommune trukket innsigelsen i brev datert 24.10.2025.

Enkelte av merknadene, samt innsigelsene er kommentert i kapitlene der de aktuelle temaene er omhandlet under. Det er også vist hvordan innspillene er innarbeidet/ivaretatt i plankart og bestemmelser.

Innsigelsesbehandlingen er mer detaljert beskrevet sammen med øvrige merknader til saken i vedlegg 4.

3.4 Endringer etter offentlig ettersyn

Etter offentlig ettersyn er merknader og innspill gjennomgått av forslagsstiller og av kommunedirektøren, og planmaterialet er revidert. Det er gjort endringer og forenklinger i bestemmelsene og i tillegg er de omredigert og tilpasset ny nasjonal mal for reguleringsbestemmelser. Det er også gjort mindre endringer, justeringer i plankartet. De viktigste endringene i planmaterialet blir omtalt de ulike fagkapitlene under.

4. Forholdet til overordnede planer/strategier

Det er ikke avsatt arealer til ny hovedvannledning i gjeldende kommuneplan arealdel 2019-2028. Tiltaket vil i hovedsak gå gjennom områder avsatt til LNF (landbruks-, natur- og friluftslivsformål), boligformål og vei i kommuneplanens arealdel. I tillegg vil planområdet berøre områder avsatt til næring. Planen berører også flere hensynssoner i kommuneplanens arealdel. Innenfor planområdet er det 28 reguleringsplaner, disse er opplistet i planbeskrivelsen vedlegg 3.

5. Vurdering av konsekvenser

Det foreligger konsekvensutredninger for temaene naturmangfold på land, vannmiljø og naturmangfold i vann, kulturminner, kulturmiljø og naturressurser (for tema jordbruk). Utredningene viser at tiltaket medfører inngripen i verdifullt naturmangfold samt i kulturminner og kulturmiljø. Det er gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyse og utarbeidet fagrapporter som tar for seg temaene områdestabilitet, skredfare og flomfare.

Noen av utredningene er oppdatert etter førstegangsbehandling og det gjelder Konsekvensutredning terrestrisk naturmiljø (naturmangfold på land), datert 24.09.2025, og Områdestabilitetsvurdering datert 15.09.2025. Det er også utarbeidet en egen hendelsesbasert ROS-analyse, Rør og rørbrudd, datert 26.05.2025. Planbeskrivelsen er også oppdatert. Oppdateringene er gjort etter innsigelser og merknader fra offentlige myndigheter (Statsforvalteren, Buskerud fylkeskommune, Statens vegvesen og NVE).

I kapitlene under oppsummeres de viktigste punktene i konsekvensutredningene, samt andre viktige tema som er nærmere redegjort for i planbeskrivelsen.

5.1 Naturmangfold på land og i vann og vannmiljø

Det er gjennomført konsekvensutredning for Terrestrisk naturmiljø (naturmangfold på land), se vedlegg 6 og konsekvensutredning for vannmiljø og naturmangfold i vann se vedlegg 7.

Det er gjort vurdering av verdi for naturmangfold på land og forventede konsekvenser av tiltaket. Traseen er delt inn i delområder og i plankartet er det lagt inn en hensynssone H560 – Bevaring av naturmiljø. Det er også knyttet bestemmelser til disse H560_1-10, og noen båndleggingssoner H720 se vedlegg 2 reguleringsbestemmelser.

I forbindelse med offentlig ettersyn fremmet Statsforvalteren innsigelse til planforslaget. Statsforvalteren mente at et område langs Eikseterveien, ikke var kartlagt for naturtyper og vurderte kunnskapsgrunnlaget som mangelfullt. Videre ville planforslaget medføre inngrep i naturtype med kalkrik alm-lind-hasselskog ved Gjellebekk, Tranby, og rotsonene til to hule eiker ved Sand gård.

Hvordan innsigelsene er imøtekommet omhandles i punktene under.

Tranby landskapsvernområde (innsigelse)

I området gjelder forskrift om vern av Gjellebekkmyrene naturreservat og Tranby landskapsvernområde (fastsatt ved kgl.res. av 30. juni 1978). Verneverdiene i dette området beskrives som rik barskog, kulturlandskap med kalkrike slåtteenger, beitemark og kulturspor. Landskapsvernområdet som er vernet etter naturmangfoldloven utgjør buffersone mot verdifulle naturtyper og mot Gjellebekkmyrene naturreservat.

Statsforvalteren fremmet innsigelse til planforslaget på grunn av inngrep i kalkrik alm-lind-hasselskog i dette området samt usikkerhet om hvordan verneforskriften §V nr.5 for landskapsvernområdet skal forstås. På bakgrunn av innsigelsen gjennomførte Norconsult befaring i området 25. april 2025. Da viste det seg at skogen i området nylig var hogget ned. Dette må ha skjedd etter 2018 da naturtypene i dette området sist ble kartlagt. Kun enkeltstående trær av ask (EN – truet) og spisslønn sto igjen, hovedsakelig i den sørligste delen, som er omfattet av landskapsvernområdet. På denne bakgrunn har Norconsult vurdert at dette området ikke lenger utgjør en naturtypelokalitet. I dialogmøte 4. juni 2025 påpekte Statsforvalter at det på tross av dette kan det være potensiale for at naturtypen kan ta seg opp igjen senere. Hensyn til dette og andre forhold er fulgt opp og sikret reguleringsbestemmelsene til Hensynssone – bevaring naturmiljø punkt 4-3-2 i) H570_9 Gjellebekk.

Etter Norconsults nye registreringer samt avklaring fra Miljødirektoratet med hensyn til hvordan verneforskriftens §V nr.5 skal forstås og har Statsforvalteren i brev datert 16.10.2025 trukket innsigelsen. Avklaringen fra Miljødirektoratet innebærer som tidligere nevnt at planen innenfor landskapsvernområdet ikke kan gjennomføres før Klima- og miljødepartementet har godkjent den. Planen kan vedtas av kommunen, men må deretter sendes til KMD for endelig stadfesting. Kommunedirektøren understreker derfor at det ikke kan gis byggetillatelse eller

igangsettestiltak før reguleringsplanen er stadfestet av Klima- og miljødepartementet. (se rekkefølgebestemmelse punkt 6.1)

Eiketrærne ved Sand (innsigelse)

De to store eiketrærne ved Sand gård er fredet og båndlagt etter lov om naturvern (H720). De omfattes også av Forskrift om utvalgte naturtyper og i konsekvensutredningen er disse vurdert til svært stor verdi. Eiketrærne antas å ha rotsoneutvikling som tilsvarer 3 til 4 ganger kronebredden mot områder der røttene ikke hindres av vei og pløyd mark.

Kritisk rotsone regnes som arealet under kronen, innenfor denne sonen bør det ikke graves rundt store trær. Det antas at under 20 % av rotsonen blir berørt, men ifølge konsekvensutredningen er det vanskelig å anslå rotstørrelsen og dermed også i hvor påvirkningen vil bli. Inngrepet er vurdert å ha svært stor negativ konsekvens.

Statsforvalteren fremmet innsigelse til planforslaget på grunn av fare for skade på rotsonen til de to eikene som er definert som «utvalgt naturtype – hul eik». Statsforvalteren mente at traséen burde vurderes omlagt for å unngå negative konsekvenser for eikene. De påpekte at reguleringsbestemmelsene må sikre at eikene beskyttes mot skade og at et eventuelt arbeid i rotsonene, gjøres i samråd med arborist, for å unngå negativ konsekvens for trærne.

For å imøtekomme innsigelsen vises det til at alternative traseer allerede er vurdert og forkastet. Dette gjelder også muligheten for «styrt boring». I Norconsults notat datert 04.07.2025 (utdrag under) er det redegjort for de ulike alternativene.

«Traseen som foreslås regulert er den som gir best driftssikkerhet for vannforsyningen. I valg av trasé er det lagt vekt på å følge eksisterende ledningstrasé. Videre ville en trasé som svinger utenom eiketrærne medført en lengre trasé med mer omfattende inngrep i dyrka mark, og ført til flere uheldige avvinklingspunkter på ledningen og kryssingsløsning, hvilket er ugunstig mht. at eksisterende ledning må være i drift under hele anleggsperioden».

Bestemmelsene punkt 4-4. a) Båndlegging etter lov om naturvern punkt 2-4 sikrer avbøtende tiltak i forhold til eikene.

Innsigelsen fra Statsforvalteren ble endelig trukket i brev datert 16.20.2025.

Område langs Eikseterveien (innsigelse)

Statsforvalteren fremmet innsigelse til planforslaget pga. manglende kartlegging av naturmiljø på en strekning langs Eikseterveien. Norconsult gjennomførte befaring i området 25. april 2025. I den forbindelse ble det klart at delområde 1 (Kleivdammen–Eikseterveien) ikke svarer til noen naturtype etter miljødirektoratets instruks M-22091. Fagrapporten «Konsekvensutredning terrestrisk naturmiljø» ble oppdatert i tråd med dette. Det ble konkludert med at kunnskapsgrunnlaget var tilfredsstillende for dette området. Innsigelsen fra Statsforvalteren ble endelig trukket i brev datert 16.20.2025.

Andre viktige lokaliteter langs traseen

Lågurtfuruskog ved Torskroken:

Det er i forbindelse med konsekvensutredningen registrert en rødlistet og sårbar lokalitet, av stor verdi med kalk og lågurtfuruskog langs Eikseterveien ved Torskroken. Et inngrep her er vurdert til noe negativ konsekvens.

I bestemmelsene er disse verdiene sikret gjennom hensynssone H560_2 med (utdrag): *«Innenfor H560_2 skal anleggsbredden være så smal som mulig mot nord, for å skåne lokaliteten. Anleggsarbeid innenfor hensynssonen skal følges opp av fagkyndig arborist/trepleier».*

Gammel eik ved Øvre Eggevei:

Fredet eiketree (H720_1), båndlagt etter forskrift om utvalgte naturtyper ligger ca. 7 meter fra veien, og er vurdert til svært stor verdi. Øvre Eggevei er planlagt brukt som anleggsvei, derfor er avbøtende tiltak nødvendig. Dette er sikret i bestemmelsene til 4-4 a) punkt 1-4 som omhandler H720_1-3.

Eiketreet er en del av kulturmiljøet og er derfor også omfattet av Hensynssone – Bevaring av kulturmiljø H570_1 og er ivarettatt i bestemmelse (utdrag): *«Tiltak som kan medføre skader på Øvre Eggevei, veilegemet og kantarealer er ikke tillatt».*

Myrflangre fredet orkide på Haugerudmyrene

Fredningen av karplanten myrflangre er hjemlet i naturmangfoldloven, den er vurdert som sterkt truet og rødlistet. Lokaliteten befinner seg ca. 100 meter fra ledningstraseen. Etter sprengning på BAMA feltet måtte myren skjøttes etterpå på grunn av oversvømmelse i perioden.

Det skal sprenges i området og det kan få betydning for vanninnslaget i myra. I den forbindelse må man unngå endring i vannmengde og kvalitet. Tidligere har det også vært et problem at myra også har tørket ut.

Det er gjort en vurdering av fjernpåvirkning forårsaket av senkning av grunnvannstanden. Konklusjonen er at ledningstraseen ligger såpass langt fra Haugerudmyrene at det ikke vil føre til drenerende effekt.

Dersom man, mot formodning, skulle passere et parti som vil kunne drenere grøfta videre mot vest, langs Joseph Kellers vei, så kan en slik drensvei bli tettet med en strømningsavskjærende gjenfylling. Det er en generell prosjekteringsforutsetning at ledningstraseen ikke skal medføre senkning av grunnvannstanden.

Myrflangreforkomsten på Haugerudmyra og i Gjellebekkmyrene ivaretas gjennom krav til plan for overvannshåndtering i bestemmelsen 2-8-1. a)

«det skal dokumenteres at Haugerudmyrene (Myrflangre) er ivarettatt»

Kryssing av vassdrag

Lierelva.

Området langs Lierelva er i konsekvensutredningen for naturmangfold på land (terrestrisk naturmiljø) beskrevet som naturtypene kroksjøer og meanderende elveparti samt verdifull kantvegetasjon. I området hvor traseen krysser elven er det fulldyrket mark på begge sider og med bredde på 10 til 20 meter kantvegetasjon. Den østre bredden vurderes å ha større verdi for naturmangfold (rødlistede asketrær) enn den vestre delen, hvor det i dag er gjødslet beitemark.

Området vurderes å ha *middels verdi*, blir *noe forringet* og ha *noe negativ konsekvens* for naturmiljø på land.

Det er gjort vurderinger både på boring under elva og fysisk inngrep i elva.

Ifølge konsekvensutredningen Vannmiljø og naturmangfold i vann (vedlegg 7) vurderes Lierelva å ha svært stor verdi og at tiltaket på lang sikt ikke vil føre til vesentlig tap av dyreliv i vann, men at det vil være noe begrensning i kantsonefunksjon i en periode etter tiltaksutførelse.

I anleggsfasen vil midlertidig tørrlegging av elveløp og partikkeltilførsel med stor sannsynlighet være de faktorene som kan gi størst negativ påvirkning på fisk og andre ferskvannsorganismer. Hvor stor påvirkningen på fisk vil være, avhenger av tidspunktet for gjennomføring av tiltaket. Påvirkningen vil være minst på sommer og tidlig høst. Tiltaket bør derfor gjennomføres i disse tidsrommene, dette er sikret i plankart og bestemmelsene til Hensynssone naturmiljø H560.

Reetablering av kantvegetasjonen er svært viktig for naturmangfold i vann, og permanent begrensning i kantvegetasjon vil gi varig påvirkning. Derfor skal det legges til rette for rask revegetering i områder der vegetasjon og kantsone må fjernes på grunn av tiltaket. Dette er sikret i plankart og bestemmelsene til Hensynssone naturmiljø H560_3 - Lierelva.

Øvrige tiltak knyttet til vannmiljø/naturmangfold i vann:

Dette gjelder tiltak i Kleivdammen, gjenåpning av Sogna og kryssing av flere mindre bekker langs traseen.

Tiltak i Kleivdammen og gjenåpning av Sogna

Kleivdammen ble bygget som en del av vannverket på 60-tallet. Hensikten var å ta ut drikkevann, men vannkvaliteten var for dårlig så den ble kun benyttet i en kort periode. Nå er planen å rive eksisterende vannbehandlingsanlegg og erstatte det med et nytt og større anlegg. I den forbindelse skal Kleivdammen fylles igjen. Eikseterveien forbi vannbehandlingsanlegget skal flyttes mot sør for å gjøre plass for nye planlagte tiltak. I tillegg skal trasé for eksisterende høyspent luftledning flyttes.

Før Kleivdammen fylles igjen skal bekken Sogna åpnes. Det gjelder en strekning ca. 40 meter langs eksisterende dam mot nord og det skal fjernes mellom 200–400 m³ masse i elven for å sikre at området er rustet for tider med høy vannføring og flom. (Massene som fjernes skal gjenbrukes til igjenfyllingen av Kleivdammen). Det skal bygges en tett voll slik at vann fra bekken ikke kommer inn i dammen eller at vann i dammen kommer ut i bekken. Dammen vil da kunne tømmes for vann før den fylles med stein. Det vil da ikke være direkte kontaminering (forurensning eller tilføring av uønskede stoffer) mellom vassdraget og dammen. Stein som fylles i den tørrlagte Kleivdammen vil i

hovedsak være fra omlegging av Eikseterveien. Det at Sogna skal gjenåpnes før Kleivdammen fylles igjen sikres gjennom følgende rekkefølgebestemmelse under kapittel 6: *Før igangsettingstillatelse for gjenfylling av Kleivdammen skal Sogna være åpnet og det skal være etablert tett voll mot Kleivdammen.*

Vassdraget (vannforekomsten Sogna og Kleivdammen) er også sikret gjennom flere bestemmelser til hensynssone H560_1 – Sogna.

Det foreligger tillatelse til fysiske tiltak i vassdrag og dispensasjon med vilkår datert 20.09.2021 fra Statsforvalteren for igjenfylling av Kleivdammen. Tillatelsen har en gyldighet på tre år, det ble derfor søkt om forlengelse. Endelig vedtak foreligger nå datert 04.07.2025:

Endring av vedtak-Tillatelse til fysiske tiltak i vassdrag og dispensasjon fra vannressursloven § 11.

Kommunedirektøren mener det er viktig å imøtekomme Statsforvalterens restriktive holdning knyttet til avrenning av nitrogen og det er tatt inn følgende bestemmelse: 2-2. e) *Det skal unngås bruk av masser i anlegget som fører til økt avrenning av nitrogen.*

Kryssing av bekker

Kryssing av de fem mindre bekkene utføres i prinsipp ved at bekkeløpet stenges oppstrøms krysningpunktet og vann pumpes eller ledes i rør med selvfølgelig forbi krysningpunktet. (vedlegg 7)

I krysningpunktene skal vannledningen legges nedgravd i grøft under elver og bekker. Elvesubstratmasser mellomlagres og legges tilbake som topplag i krysningpunktene. Alle disse bekkene er sikret med hensynssone bevaring naturmiljø H560 i plankart og bestemmelser.

Kryssing av elver og bekker i anleggsfasen:

Den største midlertidige anleggspåvirkningen i bekkene forventes å være utpumping av vann fra byggegrop direkte ut i bekkene, noe som vil gi forhøyet partikkelkonsentrasjon. Dette vil foregå i forbindelse med midlertidig omlegging i rør og derav tørrlegging av bekkeareal ved krysningpunktene. Ifølge konsekvensutredningen er det forventet at effekter av dette på eventuell fisk og andre vannlevende organismer vil være små, lokale og midlertidige.

Støy, vibrasjoner, lys og fínsedimenter kan også gi lokal negativ påvirkning på fisk og vannlevende organismer i form av stress. Det forventes at krysningssområdene raskt i stor grad vil gjenoppnå sin funksjon ved endt anleggsutførelse, og anleggspåvirkninger vurderes totalt sett til å være lokale og midlertidige.

Etter fullført anleggsarbeid opparbeides kantsoner med stedlige vekstjordmasser som topplag. Elv-/bekkeløp og kantsoner skal utformes tilnærmet lik opprinnelig. Kantsoner revegeteres naturlig. (vedlegg 7)

Gjennomføring og tilbakeføring av terreng og kantsoner og ivaretagelse av fisk og fugleliv er ivare tatt i kart og bestemmelser.

Kjennerdammen ved Liertoppen:

På sørøstsiden av E18 og innenfor planområdet ligger Kjennertjern. Dammen har vært delvis fylt igjen av grusmasser fra parkeringsplass tilknyttet Liertoppen kjøpesenter, i forbindelse med deponering av snø. Statsforvalteren har pålagt CITYCON Liertoppen Eiendom AS å rydde og restaurere dam og våtmarksområde ved parkeringsplassen. Statsforvalteren påpeker at det må unngås inngrep her som kan berøre forekomster av stautstarr og at det må legges til rette for at dammen, som funksjonsområde for amfibier blir ivaretatt.

Disse forholdene sikres i bestemmelsen under kapittel 4-3-2 j) nr. 2: «*Innenfor hensynssonen H560_10 skal det ikke gjøres inngrep i terreng eller vegetasjon, eller utføres tiltak som kan gjøre skade på registrerte truede arter*».

5.2 Kulturminner og kulturmiljø

Både enkeltobjekter og kulturmiljøer blir berørt av tiltaket. Kulturlandskapet langs traseen har spor helt tilbake til steinalder/bronsealder. Ledningstraseen går langs en morenerygg og det er i konsekvensutredningen om kulturminner og kulturmiljø definert og verdivurdert 5 delområder langs traseen.

Konsekvenser for kulturminner i anleggsfasen

Kulturminner og kulturmiljøer blir berørt i ulike grad av tiltaket i anleggsfasen. Kulturminner som kommer i direkte konflikt med ledningstraseen søkes frigitt og er regulert med bestemmelsesområde (#KUL). Kulturminner og kulturmiljø som ikke er frigitt og som skal bevares er regulert med hensynssoner for bevaring av kulturmiljø (H570).

To områder er båndlagt etter lov om kulturminner (H730_1 og 2 i plankartet).

- H730_1 omfatter automatisk fredet kulturminne (kulturminneID 290466) som er båndlagt etter kulturminneloven § 4. Hensynssonen ligger ved Øvre Eggeveien, like vest for gravhaugen Kapellhaugen og gjelder en lokalitet bestående av flere kokegroper, ildsted, hulvei og graver, påvist av fylkeskommunen i 2022.
- H730_2 omfatter automatisk fredet kulturminne (kulturminneID 87792) som er båndlagt etter kulturminneloven § 4. Hensynssonen ligger ved Hallingstad, se nærmere omtale i kapittel om kulturminner og krav til arkeologisk utgravning under.

Punkt 2-2 i bestemmelsene gir klare føringer til bygge- og anleggsfasen:

«Kulturminner som skal bestå og kulturmiljø innenfor, eller som grenser opp til planområdet, skal sikres i anleggsfasen, blant annet med inngjerding».

Øvre Eggevei – planlagt brukt som anleggsvei

Øvre Eggevei passerer tett innpå gravhaugene ved Egge og er planlagt brukt som anleggsvei. Veien går tvers gjennom et verdifullt kulturmiljø som består av fem store godt synlige gravhauger fra jernalderen hvor av de fire vestligste ligger svært tett på Øvre Eggeveien som er et gammelt veifar.

Gravhaugene er automatisk fredet kulturminne H730_1. I tillegg er det et verdifullt eiketre H720_1 (båndlagt etter forskrift om utvalgte naturtyper) rett ved veien, som også må regnes som en del av kulturmiljøet. Hensynssoner for disse strekker seg inn i anleggsveien.

Verdivurderingen av kulturmiljøet er gjort i kommunens temaplan for fysiske kulturminner og kulturmiljøer i Lier «Vern gjennom bruk» fra 2015. Her er Kulturmiljø 18 Eggemorenen gitt svært høy verneverdi. Områdets store tidsdybde og verdifulle arkeologiske materiale ble ytterligere belyst av funn som ble gjort i forbindelse med arkeologiske registreringer gjennomført av Viken fylkeskommune i 2022 og 2024. Kommunens kulturrådgiver utdyper:

«Øvre Eggeveien, er et eldre veifar som forbandt aktivitetsområdene og boplassene/gårdene på vestsiden av Lierelva med boplassene/gårdene Grøttegata og Lyngåsmorena på østsiden har gått der langt tilbake i tid. Gravhaugene og de gamle gårdstunene langs veianleggene, i tillegg til de kartlagte eikene innafor planen, indikerer høy alder på veianlegget. Veifaret er gammelt med det er usikkert hvor gammelt, og det er derfor ikke fredet. Men det har fortsatt høy opplevelse – og kulturminneverdi.

Det er svært viktig at i bruken av veien som anleggsvei at kvalitetene ved og verdien av dette vakre gamle veifaret ikke forringes på noen måte. Inngrep i grunnen, og forstyrrelse av beplantning, kultur- og naturmiljøet må unngås. Spesielt gjelder dette for strekningen forbi de fire vestlige gravhaugen og forbi gårdstunet Eggeveien 15 - GBNR 68/11. Det bør også gjøres en vurdering av veiens kapasitet med tanke på tungt maskineri».

Kulturmiljøet er i bestemmelsene ivaretatt av Hensynssone – Bevaring kulturmiljø H570_1. Kulturminnet er ivaretatt av Båndlegging etter lov om kulturminner H730_1 (omtalt i forrige kapittel)

Kommunedirektøren mener at det er viktig å bevare helheten i kulturmiljøet på Egge inkludert Øvre Eggevei og foreslår at følgende bestemmelser tas inn i bestemmelsen til H570_1: *Tiltak som kan medføre skade på Øvre Eggeveien, veilegemet og kantarealer er ikke tillatt.*

I tillegg er det naturlig å regne den gamle fredede eika ved Øvre Eggevei, som en del av kulturmiljøet; Båndlagt etter lov om naturvern H720_1, og ivaretatt i plankart og bestemmelser.

Kulturminner og krav om arkeologisk utgravning

I Buskerud fylkeskommunes høringsuttalelse til planen datert 11.04.2025, ble det fremmet innsigelse knyttet til kulturminner. I uttalelsen er det både pekt på lokaliteter hvor det er krav til arkeologisk utgravning og lokaliteter som kan fjernes uten ytterligere arkeologiske undersøkelser. Det ble stilt krav om arkeologisk utgravning av 4 lokaliteter, to ved Egge et aktivitetsområde (ID 325658) #KUL5, en dyrkingsflate med kokegrop (ID 325643) #KUL11, en enkeltliggende grav (ID 290467) #KUL6 ved Sand gård og en ved Hallingstad ID87792, langs Hennumveien.

Det sistnevnte er et automatisk fredet kulturminne, ID 87792 ved Hallingstad, langs Hennumveien, som er båndlagt etter lov om kulturminner (H730_2). Rundt dette kulturminnet er det flere arkeologiske funn som er søkt frigitt benevnt som: graver, gravhauger, strukturer og funnsted. For denne lokaliteten (ID

87792), som også er den største av de fire, ønsket Glitrevannverket å endre på traseen for å unngå arkeologisk utgravning.

Glitrevannverket foreslo å flytte traseen ut i veien mot øst. Dette ble diskutert på møte mellom Buskerud fylkeskommune, Glitrevannverket og kommunen 12.06.2025. Buskerud fylkeskommune var positive til en slik løsning som innebærer at lokaliteten bevares. Forutsetningen da at hele lokaliteten sikres med en vernesone H730 med bestemmelser.

I det samme området, langs Hennumveien og forbi kulturminnet har kommunen lenge hatt planer om å etablere fortau. Dette ble også diskutert på møtet og Buskerud fylkeskommune uttrykte seg positive til at det kan etableres et fortau innenfor den 5 meter brede sikringssonen til lokaliteten, da det må regnes som et samfunnsnyttig tiltak.

Etter noe videre drøfting ble det enighet om å etablere et bestemmelsesområde i plankartet i området omkring Hennumveien ved Hallingstad, hvor det tillates graving og forskyving av vei, etablering av fortau og hovedvannledning med tilhørende infrastruktur. Videreføring av fortau langs Hennumveien sydover frem til Kirkesvingen fremmes i egen sak etter at denne planen er vedtatt.

ID 87792 sikres med båndleggingssone H730_2. I bestemmelsene tilknyttet båndleggingssonen H730_2 (punkt 4-4 b 2) er det foreslått en presisering der det innenfor lokalitetens ytre sikringssone i eksisterende asfalterte veg tillates *graving i vei, forskyvning av vei, etablering av fortau og hovedvannledning med tilhørende infrastruktur*. Det samme er presisert i bestemmelsene til bestemmelsesområdet under punkt 5-1-2 Utforming av Hennumveien (#V).

I bestemmelsene er det lagt inn et punkt 4-4 b 3: *Når dette fredede kulturminne skal sikres, må det være en fagperson med kulturminneekspertise tilstede.*

Etter å ha imøtekommet fylkeskommunens krav- og forslag om rettelse av bestemmelsesområder og justeringer i reguleringsbestemmelser har Buskerud fylkeskommune trukket innsigelsen i brev datert 24.10.2025.

5.3 Naturressurser og jordvern

Lierdalen er et av landets mest fruktbare områder. Det lokale klimaet, i kombinasjon med god jordkvalitet og jordvanningsmuligheter gir gode produksjonsforhold. Jordbruksarealene som grenser til planområdet, er i hovedsak vurdert til å ha svært god jordkvalitet.

Der er stor variasjon i arealbruken av dyrka mark som blir berørt av tiltaket. Jorder med radkulturer, fruktproduksjon, arealer med korn og grasproduksjon vil bli berørt. Samlede virkninger av tiltaket knyttes til et lite tap av dyrka jord med svært god jordkvalitet i et av landets mest fruktbare områder (se vedlegg 9).

Innenfor planområdet er det i dag ca. 151 daa landbruksareal. Mesteparten av dette er fulldyrka jord. All dyrka jord vil i hovedsak bli reetablert og skal kunne brukes til dyrka jord videre, bortsett fra noen mindre områder. Totalt arealtap av

dyrka mark som følge av tiltaket er beregnet til 102 m². Det vil ikke bli beslag av dyrkbar mark. Tallet omfatter arealtap i driftsfasen.

Etter at tiltaket er ferdig og ledningen er lagt vil det være en sikringssone langs traseen, i plankartet. Restriksjonene i traseen gjelder kun tekniske inngrep. I skogsområder og utmark kan naturlig vegetasjon og trær vokse naturlig og uten krav om fjerning. Dyrkning av både frukttrær og bærbusker i sikringssonen er tillatt. Sikringssonen vil heller ikke påvirke mulighetene for bruk av større, tyngre kjøretøy/ landbruksmaskiner, og arbeid som f.eks. pløying vil fortsatt være mulig.

Matjordplan

Det er utarbeidet en egen plan for håndtering av matjord (vedlegg 10) i forbindelse med tiltaket. I matjordplanen omtales håndtering av jorda, inkludert beskrivelser av hvordan skade på jorda i størst mulig grad kan begrenses, slik at jordkvalitet og dyrkingsforhold ivaretas så godt som mulig etter at tiltaket er gjennomført.

Ved flytting av matjord er det viktig å unngå pakking av jorda som skal flyttes og jord som påvirkes av anleggsvirksomhet. Ved mellomlagring skal man unngå at jordas kvaliteter forringes. Jorda skal i prinsippet tilbake på samme sted som den ble tatt av.

I rekkefølgebestemmelsene i kapittel 6 er følgende sikret: Matjord skal ikke flyttes før igangsettingstillatelse er gitt for tiltak på dyrka mark og landbruksmyndigheten er varslet

I tillegg er det i bestemmelsene sikret at Matjordplanen skal oppdateres i henhold til nye nasjonale føringer se punkt 2-8-1 d).

Grunneierne og eventuelle tap av avling / erstatning.

Glitrevannverket (byggherre) har allerede avtaler med de fleste grunneierne. Grunneier skal kompenseres for tapt avling, samt redusert avling i påfølgende år etter anleggsdriften. Dersom det skulle oppstå skader på eiendommen skal byggherre/avtalepart utbedre eller erstatte skaden.

I anleggsfasen når ledningsgrøften graves og jordbruksarealer deles opp vil byggherre sørge for at grunneierne har tilkomst til arealene, slik at arealene kan driftes.

Gjerder som berøres/ødelegges vil istandsettes etter endt anleggsdrift. Byggherre vil tilpasse anleggsdriften for å unngå eventuelle skader. Om skader allikevel skulle forekomme vil grunneier kompenseres for tap i forbindelse med anleggsdriften.

5.4 Friluftsliv og folkehelse

Innenfor planområdet er det fem svært viktige friluftslivsområder som er kartlagt i Miljødirektoratets Naturbase. Ingen av disse vil bli permanent berørt av tiltaket, men friluftslivet kan bli midlertidig påvirket i anleggsfasen.

Eiksetra og Finnemarka Midtre har et stort løype- og stinett og mange populære turmål. Under anleggsperioden kan friluftslivet bli påvirket av støy, anleggstrafikk og av at veien må stenges i en kortere periode. Det skal settes opp skilt med informasjon om dette. Det skal også opplyses om alternativ adkomst til turområdet. Friluftsområder, turveier og stier skal tilbakeføres når anleggsperioden er over. Dette er sikret i bestemmelsene.

Tiltaket bidrar positivt til folkehelsen ved å sikre tilgangen til rent vann, gjennom en ny og sikker vannforsyning til befolkningen i Lier og de delene av Asker som ledningen skal forsyne. Sikringssonen (H190_1) omkring hovedvannledningen skal hindre at det gjennomføres tiltak som kan skade ledning og tilhørende anlegg.

5.5 Trafikk og trafikksikkerhet

Tiltaket vil medføre noe anleggstrafikk i forbindelse med transportering av masser, rør og materialer i anleggsfasen. Se kapittel 12.6.2 om Trafikkavvikling i planbeskrivelsen. Trafikksikker fremkommelighet for alle trafikanter i anleggsfasen er sikret i bestemmelsene.

5.6 Barn og unges interesser

Tiltaket medfører ikke behov for å bygge ned oppholds- eller lekearealer for barn og unge. Ut over det som er beskrevet av konsekvenser for trafikkforhold, støy og friluftsliv vurderer kommunedirektøren at planforslaget ikke har vesentlige virkninger for barn og unges interesser.

5.7 Bearbeiding av terreng langs traseen

På noen punkter langs traseen er det nødvendig å fylle opp terrenget for å få til en god kurvatur på ledningstraseen. Fyllinger inntil 3 meter forekommer på fem ulike steder, I tillegg er det ca. 8 mindre fyllinger langs traseen på inntil 0,5 – 1 meter størrelse. Det er gitt rom for dette i bestemmelsene 2-1. c)

Terrengbehandling:

«Fyllinger og skjæringer skal tilpasses eksisterende terreng. Fyllingene og toppmasser skal dekkles med stedlige masser og revegeteres slik at området raskt gror til med arter som naturlig hører hjemme i området og være fri for fremmede og skadelige arter».

5.8 Geotekniske forhold

Store deler av ledningstraseen ligger under marin grense, og i terreng som kan være utsatt for områdeskred. Det er påvist sprøbruddmateriale i tynne lag i enkelte dybder innenfor traseen. Generelt består grunnforholdene av sand over leire og/eller morene til store dybder, med berg og/eller morene i dalsidene i vest og i øst. (Områdestabilitetsvurdering vedlegg 11).

I rapporten for områdestabilitet er hele anlegget klassifisert til klasse K1.

Tiltaket består av to hoveddeler: ledningsanlegget og vannbehandlingsanlegget. Ledningsanlegget klassifiseres i tiltakskategori K1, grunnet full redundans (økt pålitelighet og driftssikkerhet) på anlegget, som er knyttet til Asker og Bærum vannverk, slik at vannforsyning kan opprettholdes i ca. 1 time. Det er også ingen personopphold ved traseen, og det vurderes at en skredhendelse ikke medfører fare for liv og helse. Tiltaket er graving og bytting av eksisterende vannledning. Det skal legges mufferrør, slik at det ikke er behov for lange åpne grøfter av gangen, samt benyttes strekkfaste rør, som minimerer fare for rørbrudd. Vannbehandlingsanlegget ligger over marin grense, og utenfor aktsomhetsområde for kvikkleireskred. Tiltaket er ikke utsatt for områdeskredfare, og det er ikke krav til utredning iht. NVE-veileder 1/2019 her [1]. Videre utredning i rapporten gjelder for ledningsanlegget.

Det er stilt krav om detaljprosjektering av kryssing Lierelva før igangsetting av tiltaket. Dette er sikret i bestemmelsene.

I plankartet til planforslaget er det definert en faresone ras og skredfare (H310_2) som omfatter faresone for kvikkleireskred ved Egge kvikkleiresone. Fagrapporten for områdestabilitet skal legges til grunn for videre detaljprosjektering av tiltaket. Dette er også sikret i bestemmelsene.

5.10 Skredfare

Det er gjennomført en skredfarevurdering (vedlegg 13) for planlagt vannledning. Kartleggingsområdet er vurdert til å høre under sikkerhetsklasse S2 (største nominelle årlige sannsynlighet for skred ikke skal overstige 1/1000).

Skredtype er vurdert til å være steinsprang og flomskred for området langs Eikseterveien, og jordskred for kartleggingsområdet øst for Grøtte.

Det er vurdert at planlagte tiltak kan tilfredsstillende lovverkets krav til sikkerhet mot skred i sikkerhetsklasse S2 basert på grunnlaget som foreligger, med forbehold om at grøft for vannledningstraseen tilbakefylles fortløpende under anleggsperioden slik at den ikke ligger direkte eksponert for skredfare.

Kommunedirektøren mener at dette er viktig å følge opp og viser til følgende bestemmelse:

Vannledningstraseen innenfor området H310_1-2 skal tilbakefylles fortløpende, slik at den ikke ligger direkte eksponert for skredfare.

5.11 Flomfare

Vurdering av flomfare er gjort i fagrapport: Flomrisikovurdering i vedlegg 14.

Tiltaket er i rapporten foreslått plassert i TEK17 sikkerhetsklasse F2 (200-års flom). Planområdet krysser flere aktsomhetsområder for flom: elva Sogna, Lierelva, og noen mindre bekker. Ledningen må krysse bekker og elver. Det er ikke mulig å plassere hele tiltak utenfor flomutsatte områder. Tiltaket må istedenfor konstrueres slik at det er i stand til å tåle belastningene under flom.

Det vil være behov for midlertidig avledning av vann ved kryssing av Lierelva, Sogna og de mindre bekkene i anleggsperioden.

I rapporten er det anbefalt flere tiltak for å håndtere flomrisiko. Forutsatt at disse anbefalingene følges, forventes det ikke at de planlagte tiltak vil ha noe påvirkning på flom- og erosjonsrisiko i området.

5.12 Overvannshåndtering

Sett bort fra kryssing av bekker og Lierelva skal det ikke slippes ut anleggsvann til bekker og vassdrag, hverken ved pumping, eller midlertidige tiltak på terrengoverflaten i anleggsfasen. Dersom det under spesielle omstendigheter/forhold likevel må utføres utslipp til resipient, skal det utføres rens tiltak i form av f.eks. sedimentering slik at partikkelinnhold i utslippsvannet ligger under gjeldende krav eller ikke overskrider resipientens tålegrense. Godkjent søknad om tillatelse til dette må i så fall foreligge. Det vil ikke være aktuelt å lede anleggsvann inn på kommunale overvannsledninger i dette prosjektet.

5.12 Teknisk infrastruktur

Prosjektet er koordinert med Lier kommune v/ Lier VVA for å samordne behov for tiltak langs traseen. Dette har medført at det medtas en del kommunale VA-ledninger i felles grøft. Omleggingen av ny hovedvannledningen medfører behov for endringer av tilknytningspunkter til ledninger og konsekvenser av dette. På deler av strekningen vil det bli felles trasé for interkommunal hovedvannledning og kommunale vann- og avløpsledninger.

Det er også aktuelt å samkjøre grøft for ny hovedvannforsyning med fjernvarmeledning på enkelte deler av planområdet.

Langs traseen er det planlagt 12–13 kummer for tilknytning til lokal vannforsyning, eller for å ivareta tekniske funksjoner på ledningsnettet. Fire av disse kummene vil få overbygg med et gulvareal på anslagsvis 4 x 4 meter og kjeller med gulvareal på anslagsvis 4–5 x 6–8 meter og en vil bygges inn i terrenget. Overbyggene vil få høyde maks. 4–5 meter og bli bearbeidet av arkitekt og utført slik at de harmonerer best mulig med omgivelsene for hver enkelt lokasjon f.eks. ved at takløsninger tilpasses terreng og nærliggende bebyggelse.

De øvrige kummene vil stort sett bli noe mindre og utstyrt med lokk med forhøyet hals, eller lokk i nivå med terreng. Dette vil bli mindre kummer med diameter på anslagsvis 1,6–2,0 meter og lokk i terrengnivå.

5.13 Anleggsgjennomføring og massehåndtering

Anleggsgjennomføringen vil bli basert på at alle terrengoverflater, veianlegg, etc. som berøres skal reetableres til opprinnelig stand, i den grad det er mulig.

To av anleggsområdene følger traseen henholdsvis fra Kleivdammen til Lierelva og fra Lierelva til Liertoppen. Når ledningen er lagt på en strekning vil anleggsområdet over denne kunne benyttes til lagring av masser og materialer. Riggområder er planlagt ved Kleivdammen, Eikseterveien, Baneveien og ved Kirkelina.

Det planlegges at rene og egnede overskuddsmasser fra traséen langs Eikseterveien og vest for Lierelva blir transportert til Kleivdammen. Ved mistanke om forurensning i massene, skal det tas prøver og eventuelt utarbeide tiltaksplan før utfylling, eller annen bruk/deponering.

Alle masser som skal gjenbrukes skal mellomlagres på anlegget med minst mulig transportlengde.

Støy og anleggstrafikk

Tiltaket vil medføre noe anleggstrafikk i forbindelse med transportering av masser, rør og materialer i anleggsfasen. Adkomsten til anleggsområdet vil i hovedsak gå direkte fra kommunale veier, men også via private adkomstveier eller landbruksveier.

Anleggsarbeidene vil generelt ha relativt lavt støynivå. Støykildene vil være lyd fra anleggsmaskiner og sprengningsarbeider. Anleggsarbeidene vil følge gjeldende anbefalte grenseverdier for anleggsstøy i støyretningslinjen T-1442. Dette er sikret i bestemmelsene.

Vurdering av alternative måter å krysse Lierelva

Det er vurdert om det finnes egnede metoder for boring under Lierelva, for å unngå å berøre elveleie og kantsoner.

Boring basert på bruk av prinsippet «styrt boring» vil ikke være gjennomførbart på grunn av grunnforhold med lag av grov morene i sjiktene man måtte boret seg gjennom. I tillegg ville topografien med høye elvebredder på begge sider medført kompliserte og krevende løsninger som ville vært vanskelig å forsvare både teknisk og økonomisk.

Arbeidet er planlagt utført sommerstid ved lav vannføring, både for å lette arbeidet og for å ivareta hensyn til laksefisk så langt som mulig. Elvebunn og kantsone skal reetableres tilnærmet opprinnelig etter at ledningen er lagt.

5.14 Risiko og sårbarhet

Konklusjonen i ROS-analyse, gjennomført av Norconsult (vedlegg 15) er at planområdet fremstår generelt som lite sårbart, forutsatt at tiltak som er beskrevet under følges.

Det har blitt gjennomført en innledende fareidentifikasjon og sårbarhetsvurdering av de temaer som gjennom fareidentifikasjonen fremsto som relevante. Følgende farer er utredet:

- Skredfare bratt terreng

- Ustabil grunn
- Flom
- Skog-/ lyngbrann

Planområdet fremstod ikke med forhøyet sårbarhet for noen av temaene og det er derfor ikke funnet grunnlag for gjennomføring av detaljerte hendelsesbaserte risikoanalyser for temaene. Det er allikevel, gjennom fareidentifikasjon og sårbarhetsvurdering, identifisert tiltak som det ut fra samfunnssikkerhetshensyn er nødvendig å gjennomføre for å unngå å bygge sårbarhet inn i dette planområdet. Tiltakene er sammenfattet nedenfor og må følges opp i det videre planarbeidet.

Fare - Sårbarhets- og risikoreduserende tiltak:

- **Flom:** Tiltak identifisert i den utførte flomrisikovurderingen, ref. vedlegg 14 må følges opp i det videre arbeidet med tiltaket og planlegging anleggsarbeidet.
- **Skred bratt terreng:** Vannledningstraseen tilbakefylles fortløpende under anleggsperioden, vedlegg 13
- **Grunnforhold:** Tiltak identifisert for anleggsperioden gjennom geoteknisk vurdering, vedlegg 11 og 12, må følges opp i anleggsfasen.
- **Ekstremnedbør:** Grøft for ny ledning må etableres med nødvendig drenering. (vedlegg 14)
- **VA-anlegg:** Eksisterende VA-anlegg innenfor anleggsområde må ivaretas og sikres under anleggsgjennomføring
- **Trafikkforhold:** Gjennom anleggsperioden må det sikres en trygg trafikkavvikling i området.
- **Grunnvannsbrønner:** Det må være fokus på at eksisterende grunnvannsbrønner innenfor anleggsområdet må følges opp gjennom anleggsperioden. Herunder bør de også kartlegges i forkant.
- **Sårbare bygg:** Gjennom anleggsperioden må det sikres trygge forhold for barn som skal til og fra barnehagen.
- **Skog-/ lyngbrann:** Det må stilles krav til entreprenør om en tilfredsstillende beredskap mot skogbrann i anleggsperioden.

Hendelsesbasert ROS-analyse rør og rørbrudd (tekst under hentet fra oppsummering i planbeskrivelse)

Etter påpekning i innspill fra Statens vegvesen (sjekke OK) er det også utarbeidet en egen hendelsesbasert ROS-analyse (vedlegg 16) hvor risikoen for større rørbrudd (kritisk ledningsbrudd) er vurdert. Konsekvensen er avgrenset til å omfatte skader på omgivelsene, herunder vei.

I ROS-analysen for rørbrudd er det drøftet sannsynlighet og konsekvens av rørbrudd innenfor ledningstraseen og gitt en vurdering av hvilken risiko det er for at rørbrudd vil kunne skje. Analysen viser samlet sett at risiko ved rørbrudd for mennesker, bygninger, infrastruktur og areal er akseptabel, men at fokus på risikostyring er nødvendig. Godt prosjekteringsarbeid, riktig dimensjonering,

samt kvalitet på gjennomføring av entreprenør er helt avgjørende for at kartlagt sårbarhet ikke utvikler seg til hendelser. Skulle en hendelse (rørbrudd) oppstå, vil strategisk plasserte rørbruddsventiler i stor grad begrense konsekvens.

5.15 Interessesmotsetninger

Etablering av denne omfattende infrastrukturen medfører midlertidige store inngrep i landskapet. Det er ikke unaturlig at det vil være noen interessekonflikter.

Konsekvensutredningene i forbindelse med tiltaket dokumenterer at tiltaket har store konsekvenser både for naturmangfold og kulturminner/ kulturmiljø, noe mindre for naturressurser (landbruksjord).

Ulempene for grunneiere og naboer som er berørt knytter seg først og fremst til anleggsfasen og handler da om bekymring for ulemper knyttet til anleggstrafikk, støy og fremkommelighet, samt inngrep i privat eiendom.

Samtidig er dette et helt nødvendig tiltak som er viktig for å sikre vannforsyningen til befolkningen ikke bare Lier kommune, men også til deler av Asker kommune.

5.16 Økonomiske konsekvenser

Planforslaget er initiert av det interkommunale selskapet Glitrevannverket IKS og det er Glitrevannverket som vil stå for utføring av det planlagte tiltaket. Glitrevannverket IKS er eid av kommunene Lier, Asker og Drammen.

Tilstrekkelig kapasitet i vannforsyningen er viktig for fremtidig utbygging i Lier kommune.

5.17 Andre konsekvenser

Juridiske forhold

Det skal inngås avtaler med grunneiere om tillatelse til å legge ledningen og eventuell etablering av kummer. Grunneieravtalene gir rammer for restriksjoner for arealbruken i forbindelse med hovedvannledningen, rettigheter for Glitrevannverket IKS med tanke på atkomst mm. til tiltaket, informasjon om tiltaket og anleggsarbeidene, istandsettelse av arealer etter gjennomføring, terrenginngrep, håndtering av masser, vederlag, overtakelse, erstatning, skjønn og tvist.

6. Kommunedirektørens anbefaling

Planforslaget legger til rette for etablering av ny hovedvannledning for Lier kommune og deler av Asker kommune. Dette tiltaket vil styrke forsyningssikkerheten for drikkevann både til Lier- og til Asker kommuner.

Kommunedirektøren vurderer tiltakets nytte for samfunnet er større enn ulempene knyttet til tiltaket som redegjort i kapitlene ovenfor. I tillegg vurderes at konsekvensene er tilstrekkelig utredet for miljø og sikkerhet. Kommunedirektøren mener derfor at planforslaget som nå fremmes, kan godkjennes.

Vedlegg:

1. Plankart, datert 04.12.2025
2. Bestemmelser, datert 08.01.2026
3. Planbeskrivelse, datert 09.01.2026
4. Kopi av innkomne merknader i forbindelse med høring og offentlig ettersyn
5. Oppsummering av merknader, med kommentarer fra LK. Datert 08.01.2026.
6. Konsekvensutredning terrestrisk naturmiljø, datert 24.09.2025
7. Konsekvensutredning vannmiljø og naturmangfold i vann, datert 27.09.2024
8. Konsekvensutredning kulturminne og kulturmiljø, datert 10.10.2024
9. Konsekvensutredning naturressurser med vekt på jordvern, datert 02.10.2024
10. Plan for håndtering av matjord, datert 02.10.2024
11. Områdestabilitetsvurdering i henhold til NVEs veileder 1/2019, datert 15.09.2025 (versjon J04)
12. Geoteknisk grunnundersøkelse, datarapport, datert 29.02.2024
13. Skredfarevurdering for ledningsanlegg, datert 08.10.2024
14. Flomrisikovurdering, datert 19.09.2024
15. ROS-analyse, datert 07.10.2024
16. Hendelsesbasert ROS-analyse, Rør og rørbrudd, datert 26.05.2025
17. Statsforvalteren: Brev om at innsigelse er trukket, datert 16.10.2025
18. Buskerud fylkeskommune: Brev om at innsigelse er trukket, datert 24.10.2025
19. Notat fra Norconsult vedr. innsigelser datert 04.07.2025
20. Kart som viser midlertidige anleggsområder, mottatt 08.01.2026.
21. Forskrift om vern av Gjellebekkmyrene naturreservat og Tranby landskapsvernområde, datert 30.06.1978.
22. Korrespondanse Statsforvalteren angående tolkning av verneforskriften for Tranby landskapsvernområde 06.01.2026.